

Equinor Energy AS
Forusbeen 50
4035 Stavanger

Deres ref.:

Vår ref.:
2022/292

Saksbehandler
Dag Vongraven, tlf 92059526

Dato
07.11.2022

Høring av tilleggsutredning for Wisting

Norsk Polarinstittutt viser til epost fra Equinor Energy AS datert 24.10.2022 der vi gis mulighet til å kommentere en tilleggsutredning til konsekvensutredningen om utbygging og drift av Wisting-feltet.

Utbygging av Wisting-feltet er, som Norsk Polarinstittutt uttalte i sin første uttalelse oversendt 02.05.2022, en stor utbygging lokalisert lengre nord i Barentshavet enn tidligere utbygde felt av samme størrelse. Wisting-feltet ligger ca. 50 km sør for grensen for maksimal isutbredelse (0,5% isfrekvens for perioden 1990-2019), og ca. 180 km sørøst av Bjørnøya, med sine sjøfuglressurser av internasjonal viktighet.

Det er to funn som ønskes bygget ut innenfor Wisting-feltet i blokkene 7324/7 og 7324/8, Wisting Central og Hanssen, og disse ligger helt nord i blokkene med Hanssen som det nordligste og minste funnet i areal. Feltene skal bygges ut med produksjonssystem på havbunnen, helårlig drift, og strøm fra land.

Norsk Polarinstittutt konkluderte i vår høringsuttalelse av 02.05.2022 med at risikoen ved å starte opp petroleumsutvinning på Wisting-feltet etter vårt syn er for stor, og at vi derfor ikke kan stille oss bak en utbygging. Risiko for negative effekter for sårbare arter av sjøfugl, muligheten for akuttutslipp i kontakt med havis, samt en svært mangelfull og utilstrekkelig beredskap var anført som hovedårsaken i vår konklusjon og denne konklusjonen står enda. Våre tidligere kommentarer relatert til forholdet til helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene og særlig verdifulle og sårbare områder (SVO-er), samt til ny kunnskap om sårbare sjøfuglarter, gjelder også fortsatt.

Høringsfristen for tilleggsutredningen er svært kort og Norsk Polarinstittutt har valgt å begrense utdypende kommentarer til to temaer: Sannsynlighet for olje i is og oljevernberedskap.

Sannsynlighet for olje i is

I forbindelse med kunnskapsgrunnlaget for gjeldende forvaltningsplan for de norske havområdene¹ ble det fra miljøfaglig hold, inkludert Norsk Polarinstittutt, spilt inn at SVO Iskantsonen burde gå der havisfrekvensen er 0,5 % i april måned basert på en tidsserie med satellittobservasjoner for 30-årsperioden 1988-2017. Norsk Polarinstittutt står fortsatt ved rådet om 0.5 % (maksimal isutbredelse) selv om gjeldende forvaltningsplan har grensen for SVO Iskantsonen ved 15 % isfrekvens i april måned. I forbindelse med det oppdaterte kunnskapsgrunnlaget til neste helhetlige forvaltningsplan for norske havområder har Havforskningsinstituttet i samarbeid med bl.a. Norsk Polarinstittutt på

¹ Klima- og miljødepartementet. Meld. St. 20 (2019-2020) - Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene – Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, Norskehavet, og Nordsjøen og Skagerak.

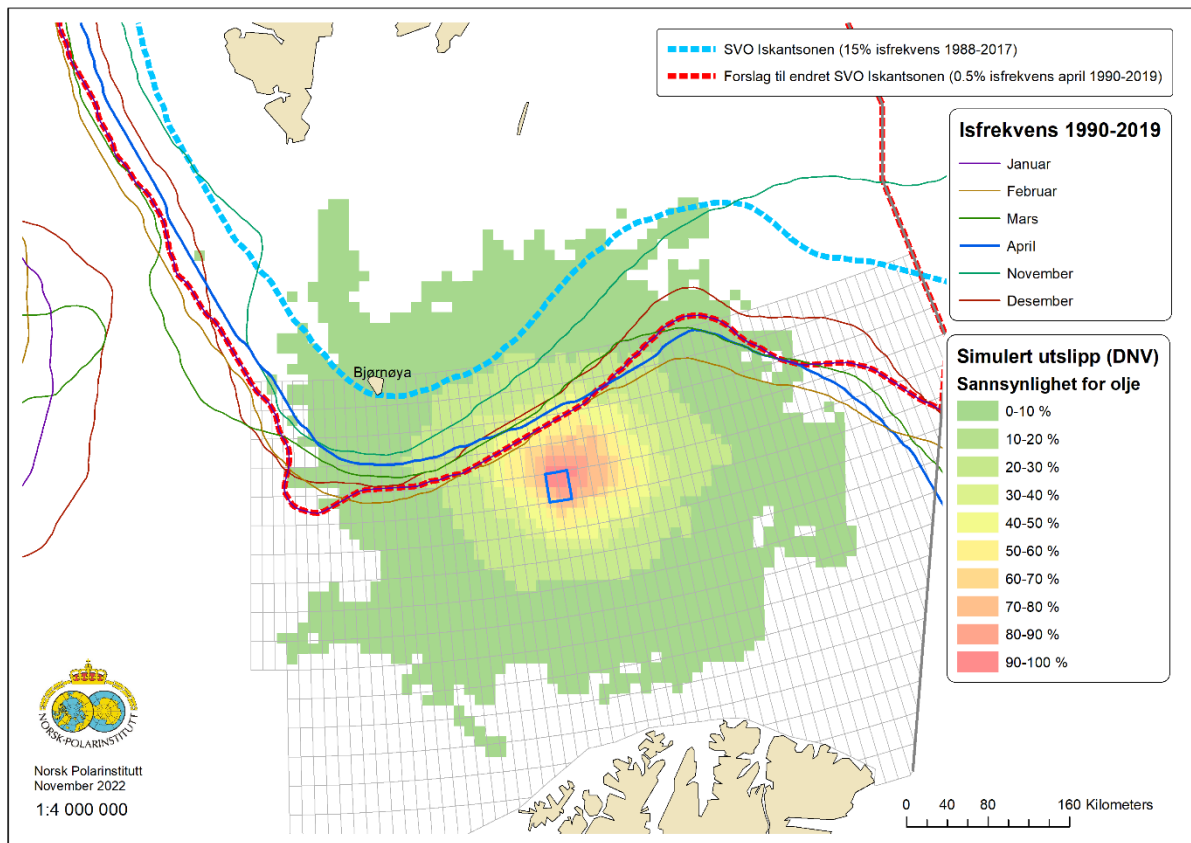
oppdrag fra Faglig forum for norske havområder gjennomgått miljøverdier og grenser i eksisterende SVO-er og fremmet forslag til nye eller endrede områder². Det ble foreslått å sette sørlig grense for SVO Iskantzonen ved maksimal isfrekvens (0.5 % isfrekvens) i april måned basert på en tidsserie med satellittobservasjoner for 30-årsperioden 1990-2019 (se Figur 1). Wisting er lokalisert bare ca. 40 km fra denne grensen.

Det står i Equinors konsekvensutredning at «*sannsynligheten for å få sjøis på Wisting-feltet er beregnet å være 1 pr 1000 år, og sannsynligheten for å få isfjell på feltet er 1 pr 300 år*». Norsk Polarinstitutt finner det noe underlig at sjansen for å få sjøis på feltet, dvs. sjøis i en eller annen form, er mindre enn sjansen for å få «isfjell» på feltet. Hvordan dette er beregnet, og hva man legger i begrepet «isfjell» er uklart.

Equinor har en egen «isrisikostyringsplan» som sier at produksjon på Wisting-feltet skal opphøre hvis isflak observeres nærmere enn 50 km fra innretningen. Vi skulle gjerne lest denne planen med de kriterier som Equinor vil legge til grunn for å avgjøre om og når observert is, dvs. mengde og avstand, skal medføre en beslutning om nedstengning av produksjonen.

Langt alvorligere enn is observert innenfor 50 km av planlagte innretninger er den høye graden av sannsynlighet for at oljeutslipp vil komme i kontakt med is vinterstid, ikke minst ved større og eventuelle verstefallshendelser. I Figur 1 vises grensen for maksimal isutbredelse i vintermånedene november – april, dvs. grensen for 0.5 % isfrekvens, basert på årene 1991-2020. Her vises også influensområdet for det modellerte utslippet fra miljørisikoanalysen fra høringsdokumentene til den opprinnelige konsekvensutredningen. Det sies i innledningen til tilleggsutredningen at Wisting-prosjektet har «*satt som et overordnet mål at olje fra et akutt utslipp ikke skal drive inn i sjøis eller treffe Bjørnøya*». I tillegg er det i forbindelse med den ordinære høringen våren 2022 lagt fram resultater fra oljedriftsmodelleringer som viser at det er høy grad av sannsynlighet for kontakt mellom olje og is innenfor influensområdet til et moderat akuttutslipp (høy rate med kort varighet) i mange av årene etter 1990. I tilleggsutredningen vises det til nye oljedriftsmodelleringer med samme utslippsrate, men utvidet utslippet i tid, og det er sett spesielt på perioden 2017-2021. Disse nye modellkjøringene viser overlapp mellom arealer med olje og is i alle de årene som er undersøkt. Vi vil også tilføye at i tider på året uten is, ved ugunstige værforhold, så viser de nye modellkjøringene at olje fra et utslipp vil treffe Bjørnøya, med de sårbare sjøfuglressurser som er der.

² Eriksen, E., G.I. van der Meeren, B.M. Nilsen, C.H. von Quillfeldt og H. Johnsen (red). 2021. Særlig verdifulle og sårbare områder (SVO) i norske havområder – miljøverdi. Rapport fra Havforskningen nr. 2021-26, 308 s.

Figur 1 Wisting-feltet med inntegnete grenser for maksimal isutbredelse november-april 1990-2019, grensen for eksisterende SVO Iskantsonen³, forslag til ny avgrensning av SVO Iskantsonen⁴, samt influensområdet fra modellert utslipp (8000 m³/døgn i seks dager, kilde: DNV).

Oljevernberedskap

Norsk Polarinstittutts største bekymring når det gjelder petroleumsvirksomhet så langt nord i Barentshavet gjelder mangler og utfordringer i oljevernberedskapen. Det er påpekt i mange sammenhenger, ikke minst når det gjelder petroleumsvirksomhet så langt nord, at beredskapen ikke er god nok. Miljødirektoratet, Kystverket, Riksrevisjonen m.fl. har gjentatte ganger påpekt dette^{5,6,7}.

I Kystverkets beredskapsanalyse fra 2022³ brukes dataverktøyet Circumpolar Oil Spill Response Viability Analysis, utviklet av Kystverket i samarbeid med DNV og Arktisk Råd, i et såkalt «mulighetsstudie» for å se på bl.a. grenseverdier for mekanisk oppsamling av olje på hav med slepelse og to fartøy. Ved vind mellom 11 og 18 m/s vil forholdene være krevende, og ved vind over 18 m/s vil det være uegnede forhold for mekanisk oppsamling. Når det gjelder oppsamling i isfylte farvann vil det være uegnede forhold for oppsamling ved en iskonsentrasjon over 10%.

³ Klima- og miljødepartementet. Meld. St. 20 (2019-2020) - Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene – Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, Norskehavet, og Nordsjøen og Skagerak.

⁴ Eriksen, E., G.I. van der Meeren, B.M. Nilsen, C.H. von Quillfeldt og H. Johnsen (red). 2021. Særlig verdifulle og sårbare områder (SVO) i norske havområder – miljøverdi. Rapport fra Havforskningen nr. 2021-26, 308 s.

⁵ Miljødirektoratet. 2016. Petroleumssektoren og hensynet til marint miljø – kravstillingen i årene som kommer. Rapport M-621, 60 s.

⁶ Riksrevisjonen. 2019. Undersøkelse av myndighetenes arbeid med å ivareta miljø og fiskeri ved petroleumsvirksomhet i nordområdene. Dokument 3:9 (2018-2019), digital rapport, leses på <https://www.riksrevisjonen.no/petroleumsvirksomhet-inordomradene/>.

⁷ Kystverket. 2022. Dimensjonering av statens beredskap mot akutt forurensning – beredskapsanalyse 2022.

I Equinors egen beredskapsanalyse, presentert som en del av konsekvensutredningen, gjengis resultatet av en analyse av operasjonsvindu for ulike oljevernssystemer gjort av DNV (figur 2).

Figur 2 Figur 7-16 fra Equinor sin beredskapsanalyse⁸, som viser operasjonsvinduet for mekanisk bekjempelse av et oljeutslipp. Tilsvarende figurer er laget for dispergering fra fartøy, dispergering fra fly, og *in-situ* brenning.

Forholdene for mekanisk bekjempelse/opsamling, dispergering fra fartøy, dispergering fra fly og brenning er krevende eller uegnede store del av året. Mens Equinor her vurderer grønn og gul farge (gunstige og krevende forhold) som en positiv størrelse, ser Norsk Polarinstitutt på summen av gule og røde stolper (krevende og uegnede forhold) som et varsel om at dagens stående beredskap og beredskapskompetanse ikke er tilfredsstillende for å kunne håndtere en akutt situasjon med en større hendelse så langt nord med generelt ugunstige vær-, bølge, og isforhold.

I høringssvaret til konsekvensutredningen i forrige runde påpekte Miljødirektoratet at Equinor selv skriver at det ikke er mulig å drive oljevern i dette området deler av året: «*Det er størst sannsynlighet for ising i området rundt Wisting sent i januar og i februar måned. Det er imidlertid lite sammenfall i værforholdene for når det er mulig å drive en oljevernaksjon og når det er forhold for ising. Det betyr at det i all hovedsak ikke vil være isingsforhold når det er forhold for å drive en oljevernaksjon*» (KU side 102). Påtalte mangler ved utredning av beredskap har Equinor forsøkt å utrede noe mer i to nye notater i tilleggsutredningen, et om beredskapstiltak ved ulike vindhastigheter og et annet om isingsforhold, uten at dette klarer å rette opp dette inntrykket.

I tillegg vet vi at av de to oljetyperne som planlegges utvunnet fra Wisting-feltet, Central og Hanssen, så er den ene vanskelig å samle opp pga. lav viskositet, og den andre er ikke dispergerbar pga. høy viskositet. Dette medfører økte utfordringer ved eventuelle utlipp av olje.

Når det gjelder «worst case», eller verstefallshendelser, så påpeker Kystverket i sin beredskapsanalyse at verken Kystverket eller norske operatørselskaper har erfaring fra slike hendelser på norsk sokkel. Kystverket sier i tillegg (kap. 3.8, side 33) at deres egen beredskap ikke er dimensjonert for å håndtere de verst tenkelige hendelsene uten bistand fra andre aktører. Uten å vite eksakt kapasitet og konfigurasjon på den private beredskapen hos operatørene, kan det være grunn til

⁸ Equinor Energy AS. 2022. Miljørisiko- (MRA) og Oljevernberedskapsanalyse (BA) for Wisting-feltet i Barentshavet. Rapport nr 2021-0737, Rev. 2. Lastet ned fra: <https://www.equinor.com/no/baekraft/konsekvensutredninger-wisting>

å stille spørsmål om den heller ikke er dimensjonert for store hendelser. Kystverket har følgende konklusjon i sin beredskapsanalyse: «Med utgangspunkt i de samlede, nasjonale beredskapsressursene er det grunnlag for å anta at det er tilstrekkelige ressurser nasjonalt for å håndtere denne type hendelser. Dersom de nasjonale ressursene likevel skulle vise seg å ikke være tilstrekkelige, vil internasjonale avtaler for ressursbistand tas i bruk». Norsk Polarinstitut er av den oppfatning at Wisting-feltets plassering langt nord i Barentshavet vil øke disse begrensningene ytterligere siden hovedtyngden av eksisterende beredskap finnes i sør.

Konklusjon

Norsk Polarinstitut mener at fremtidige mulige oljeutslipp fra Wisting-feltet kan medføre store negative konsekvenser for økosystemene i iskantsonen, spesielt med tanke på at det så langt vi vet fortsatt ikke finnes noen god teknologi for å fange opp olje i is. Det er også stor risiko for at sjøfuglressursene på og ved Bjørnøya kan påvirkes negativt ved et oljeutslipp fra Wisting-feltet. Vi får stadig mer kunnskap om miljøet i Barentshavet. Kunnskapsgrunnlaget forventes å utvikle seg videre også i de kommende år, og felles for mye av den nye kunnskapen er at vi ser at havarealene i Barentshavet er viktigere enn vi tidligere trodde for mange arter hele året.

Utvinning av olje og gass vil alltid innebære en miljørisiko, som må være innenfor akseptable rammer hvis vi som samfunn skal tillate slik aktivitet. All opparbeidet kunnskap tilsier at oljevernberedskap så langt nord og spesielt vinterstid er så mangelfull at oljeutvinning medfører en så stor miljørisiko at det ikke bør tillates. På dette grunnlaget fraråder Norsk Polarinstitut utbygging av Wisting-feltet.

Vennlig hilsen

Kristin Storvik
seksjonsleder

Dag Vongraven
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent.